

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 424/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Miroslava Duriša a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného JUDr. Zuzanou Katkovčinovou, Námestie slobody 13/25, Humenné, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 35 T 142/2017 a príkazom na jeho zatknutie z 21. marca 2018 vydaným v tomto konaní a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2018 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia

jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 35 T 142/2017 a príkazom na jeho zatknutie z 21. marca 2018 vydaným v tomto konaní (ďalej len „príkaz na zatknutie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 35 T 142/2017 z 30. novembra 2017 uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s tým, že výkon trestu odňatia slobody mu bol podmienene odložený a bola mu určená skúšobná doba 12 mesiacov. Proti označenému trestnému rozkazu podal sťažovateľ odpor.

Dňa 23. marca 2018 bol sťažovateľ „o 11.40 hod. telefonicky kontaktovaný vyšetrovateľom odboru kriminálnej polície OR PZ [REDAKOVANÉ]“, aby sa dostavil na určené miesto, „*kde [mu] oznámil skutočnosť, že na [jeho] osobu bol vydaný Okresným súdom Žilina príkaz na zatknutie*“. Následne bol sťažovateľ „*týmto vyšetrovateľom predvedený na OR PZ [REDAKOVANÉ], odbor kriminálnej polície*“.

Sťažovateľ bol 24. marca 2018 o 9.55 h predvedený na výsluch pred zákonného sudcu okresného súdu. Tento príkazom sp. zn. 35 T 142/2017 z 24. marca 2018 rozhodol, že sťažovateľ sa do väzby neberie a prepúšťa sa zo zadržania na slobodu, keďže súd nezistil žiaden zákonný dôvod na jeho väzbu.

Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že v jeho prípade neboli splnené dôvody na vydanie príkazu na jeho zatknutie, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že sám napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti, zúčastňoval sa vyšetrovacích úkonov a pravidelne orgánom činným v trestnom konaní a súdu predkladal listinné dôkazy.

Sťažovateľ ďalej tvrdí, že neobstojí záver, že sa nezdržiaval v mieste trvalého pobytu, keďže v príslušnom súdnom spise existuje záznam o tom, na ktorej (inej) adrese sa v skutočnosti zdržiaval.

Na základe uvedeného sa sťažovateľ domnieva, že postup samosudcu okresného súdu bol neprimeraný a nezákonný a že príkaz na jeho zatknutie je neodôvodnený.

Sťažovateľ pred ústavným súdom tvrdí, že uvedené skutočnosti mali negatívny dopad na jeho psychické zdravie, keď je „od mesiaca februára r. 2017 psychiatrickým pacientom“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 35 T/142/2017, a to vydaným príkazom na zatknutie sp. zn. 35 T/142/2017 zo dňa 21. 03. 2017 (správne má byť 21. 03. 2018, pozn.) porušené bolo.

2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 7.000,- eur, ktoré je Okresný súd Žilina povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

3. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvalé bytom [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 325,42 eur na účet jeho právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 3 ústavy obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín a pri trestných činoch terorizmu do 96 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

Podľa čl. 17 ods. 4 ústavy obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:... c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol

o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde. V tejto súvislosti ústavný súd stabilne pripomína, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je následne viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie sťažovateľom označených práv v konaní vedenom pod sp. zn. 35 T 142/2017, „a to vydaným príkazom na zatknutie“. Sťažovateľ tvrdí, že na vydanie predmetného príkazu neboli splnené zákonné podmienky.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta porušenie svojich práv príkazom na zatknutie, pričom predmetný príkaz ústavnému súdu spoločne so svojou sťažnosťou vôbec nedoručil, a to napriek tomu, že je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený.

V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, II. ÚS 597/2016, II. ÚS 118/2017, IV. ÚS 74/2018).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Ústavný súd s poukazom na uvedené konštatuje, že ide o taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto sťažnosť z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2018